Kőszeg 1911. december hó 3-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár:
Egész évre 8 korona, félévre 4 korona
negyedévre 2 korona, egyes szám ára
14 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér
Hirdetés nagyság szerint.

Szépirodalmi, társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasarnap.

A lap szellemi részét illető közleménye
a szerkesztőséghez intézendők.
Előfizetési pénzek és reklamációk
Rónai Frigyes kiadó
címére küldendők.

XXXI. évfolyam.

A szerkesztésért felelős a kiadó:
RÓNAI FRIGYES.

49. szám.

Kőszegfalvi iskola.

Azt tartom, minden jóravaló ember civilizalt sajat hataskörében; tehat minden ember megbecsülendő, mert minden ember gondolkozo képességgel biró teremtménye az Alkotónak. De, amig egyiknek gondolkozasa intenzivebb, szellemi alkotásokra kepzettebb, addig a masik megelégszik azzal a kisebb eredmennyel is, midőn gondolkozva az átdolgozando anyagból allitja elénk targyat közös szükségletünkre.

Minden ember foglalkozasa megbecsülendő, ha indito ok vezeti e nemes célra. S habar e tekintetben nagyon is különböznek az emberek egymástól, de egyben kell, hogy hasonlitsanak: a felebarati szeretetben, mely nemcsak a jogos kivansagok teljesiteseben ervényesül, hanem mindenben amivel embertársainkon segithetünk.

Ilyen jogos kivansaggal fordulok Kőszeg szab. kir. varos tekintetes tanacsahoz a kőszegfalvai apró gyermekek erdekeben, akik meg nem tanköteiesek, de gyermekmenhelyre, óvodára volna szükségük, hogy felügyelet nelkül ne maradjanak szülőik tavollétében „Kőszeg és Vidéke" nov. hó 19-iki szamában csodalkozasanak adja kifejezeset, hogy a kőszegfalvai uj iskolanak ket tantermet terveznek, amikor csak egyre van szüksege. Nohat a második termet szanja Kőszeg szab. kir. varos a kőszegfalvai apró gyermekeknek, mert azt jónak, meltanyosnak es szükségesnek tartja velem együtt minden jó hazafi.

Jonak azert tartom, mert az aprosag az óvóban tüzesetek alkalmaval biztos helyen van, — meltanyosnak meg azert, mert amikor a varos képviselőtestülete tudomanyos intezetekre s a varos fejlődesere szazezreket aldoz, nem feledkezhetik meg Kőszegfalvarol sem, melynek lakói egyenlő aranyban fizetik a varosiakkal együtt a rajok kivetett potadót.

Azt az aldozatot amit Kőszeg hozna Kőszegfalvaert, mar regen befizettek III-ik Karoly idejeben az első nemet telepesek. A varostól 60 hold urbéri birtokot kaptak s ezert 40 aranyforintot fizettek s 120 napi robotmunkat vegeztek; pedig iskolára, tanitóra 100 even at nem fizetett a varos egy krajcart sem, mert iskolaja nem volt.

Mikor 1848-ik év után az egesz orszagban rendezték az allodiális viszonyt, Kőszeg akkori polgármesterei nem törődtek a kőszegfalviakkal s ezek pártfogó hiányaban robotoltak tovább s fizették a városnak az urbéri-adót fönmaradt uzuskeppen 50 esztendőnel tovabb, mig végre magukat megváltották.

Végre szükségesnek tartom az ovodat a kőszegfalvi gyermekek számara mar hazafias szempontból is. Ha azt akarjuk, hogy a tanitoi-kar nemzeti missiót teljesitsen, — ott, ahol idegennyelvü nép lakik, óvodakat allitsunk, ahol az apró gyermekek elsajatitva nemzeti nyelvünket, már mint magyar gyermek lephet a rendes iskolaba.

Midőn a fenti sorokban ohajomnak adtam kifejezést, tettem ezt ama meggyőződésből es tudatból, hogy szavaim Kőszeg szab. kir. város tekintetes tanacsában viszhangra talalnak, mert bármennyire tagozott legyen is gondolkozásuk, mégis a mai kultura fejlődésevel ez a megpenditett eszme — az egyik tantermet óvodanak adjuk, — lesz gondolkodasuk középpontja. Adja Isten, hogy ugy legyen!

Mernyei.

*

Ezt a lelkesen megirt cikket azert helyezzük lapunk elere, mert annak iroja megjegyzeseit Kőszegfalvanak a varoshoz való vonatkozasokkal kiseri s ebben oly nagy egyoldalusagot arul el, hogy szivesen foglalkozunk ezen közerdekü kerdessel. Egyoldalusaga neki megbocsatható, mert egesz eletet szentelte ennek a kis telepitvenynek, Svab- es Sobaktalunak Kőszegfalvava való átalakulasanak s mint a nep oktatója több generációt nevelt a hazanak s mindjárt hozzatesszük, egeszseges hazafias szellemben s tapasztalható dicseretes, eredmenyes munkaval, mindezt pedig annyi emberbarati szeretettel s oly hü ragaszkodassal, hogy nem csoda, ha ez a nagy szeretet olyannyira elhomályositja a nevelesben sokat eltaradt szelid szemeit, hogy csupan ennek erdekeit latja.

Nem a kisebb vagy nagyobb alkotast akarjuk merlegelni, hanem keressük a jogos kivansagban az igazsagot.

Mi nem vagyunk ellene a ket tanteremnek, ha arra szükseg van. Ez idő szerint csak egy tantermes az iskola, tehat nem kell. Építsunk tehat ugy es oly terv alapjan, hogy azt kesöbbi időben celszerüen kibőviteni lehessen.

Eddig csak egy indokot hoztak fel a két tanterem mellett. Olvasóteremnek kell a masik a nepnek, a lakossagnak. Hat vallja be öszinten igen tisztelt barátunk, van erre igazán szükség? Eljarna oda Kőszegfalva nepe a könyvtart es lapokat bujni? Nem lennenek-e akkor is többen Wurst uram ivoszobajaban?

Ha neha-napjan valami közerdekü ügyben ugynevezett „ertekezletre" akarnanak összegyülni, hat nem tortenhetnek ez arra a fel vagy egesz órara az iskola termében, amint az szeles e vilagon annyi ezer községben törtenik?

Minek költsön ezert a takarekossagról hirneves-segre szert tevő varos hiabavaló ezreket. Ezt a felesleget inkabb arra kell forditani, hogy az épület egyebként ne legyen ismet egy talusi viskó, hanem a modern iskola követelmenyeinek megfelelő szaraz, egeszseges, tagas, vilagos epület, mely egyuttal peldanak szolgaljon a telep lakoinak arra, mikent kell manapság epiteni, hogy a csaladok is idővel jobb lakasviszonyok közze kerüljenek.

Ami az ovodat illeti, azzal egyetertünk minden tekintetben. Ezt csakugyan helyeselni kenytelen minden jó hazafi.

Ovodat eddig azonban nem kertek, nem inditvanyoztak, el sincs hatarozva s ami meg nincsen, arról időelőtti a gondoskodas.

Hatarozza el a kepviselőtestület. Mi teljes meggyőződessel partoljuk. Nem is jár sok költseggel, mert nem kell óvonői allassal összekötni. Elegendő egy jóravaló, kellő müveltseggel biró magyar asszony, aki a napközben reabizott gyermekekkel foglalkozik, velük jatszik es felettük őrködik. Ez a magyarosodast is sikeresebben fogja előmozditani, mert az elemi iskolaba kerülő gyermek, mely különben a szülői körben meg most is csak nemet szót hall, az óvodaban szerzett magyar nyelvtudassal jobban fog boldogulni. Ha megszavazzak az óvodát, akkor kell neki hajlekot biztositani. Különben ugylátszanék a dolog, mintha csak ürügy akarna lenni egy felesleges masodik terem biztositasara.

Ez az ami dolog lenvegehez tartozik. Nezzük most, miben van az egyoldalusag.

Kőszegfalva népe nem ok nejkül fizette hosszu időkön át a várost megillető „allodiumot". Birtokot kapott erte. Megválthatta volna már régen, ha evtizedeken át nem politikai taktikázásra fecsereltek volna el az időt. Adófizetese sohasem volt igazságtalan. A város es a telep helyzete között nem igen volt valami különbseg. Ami most van, az csak ujabb keletü. Adózasa meg igy is igazolt. Élvezi mindazon előnyöket melyeket a város minden polgárának nyujt. Igénybe veszi minden kulturintézmenyet és ami a fő, minden gazdasági termeleset a legkényelmesebb módon itt értekesitheti legelőnyösebben. Nemsokara meg lesz az a városi törvény, mely épen ezen indokokból az öt kilométer körleten belüli községeket, melyekre nézve beigazolt az, hogy a városi közeli központnak igen nagy gazdasági és kulturális kedvezményében reszesülnek, mind hozzájarulni lesznek kénytelenek az e cimen nagy áldozatokat hozó központi városok terheihez. (Arról ne is beszeljünk, hogy századok óta mekkora vagyontérő viz-adót fizet Kőszeg városa Kőszegfalvanak.)

Mondhatnank meg egyebet, de késön jött a cikk, nem érünk rá ezt a temát meg tovább folytatni. Lesz meg rá alkalom.*

Szerk.

* Nem is ertjük, hogy miert nem szakadnak el a várostól? Miert nem alakitanak külön községet? Van templom, iskola, biró, járlathivatal, éjjeli őr, baba, halottkém, temető, korcsma, tűzoltóság, utcavilágitás, csordakihajtás s sok egyéb hasonló jó, hát igen jó meg lennének. Ez a különvalás aligha találna akadályra. Ilyen öt kilométer távolságu telepet ugy sem lehet a városi közigazgatásba ugy beilleszteni, hogy hol az egyik, hol a másik fél ne elegedetlenkednék. Váljunk el! Ez a telep ugyis olyan a városnak, mint kinezeren a copf, a hajtincs. Tudniillik kényelmetlen és felesleges. Hiszen Kinában is most levágni határozták.

A korrektor.

A SZIVEKHEZ.

Irta: Rákosi Jenő.

Az első szóra, az első kiáltásra szárnya nőtt a legszebb gondolatnak; a beteg gyermekről való gondoskodás gondolatának. Szárnya nőtt és a gondolat szárnyát csattogtatva berepülte a haza tereit és ahol megcsapott egy szivet, a sziv kinyilt s befogadta a gondolatot.

És a munka egyet lépett, s nagyot lépett. Varázsütésre tette vált a szándék és ma már nem kezdeni, hanem csak folytatni kell a dicső művet, amely a tavalyi esztendőnek egy históriai tényéve leve.

Hiszen mentő revet épitettünk az élet, a szenvedés tengeren tehetetlenül vergődő lelkeknek. — A gyermekvilág a nemzet életének a forrása. Amily bőven fakad, amily zavartalanul folyik, amily épen csörgedez: abban a mértékben vetődik fény, öröm, remény arra az utra, amelyen a nemzet a maga jövőjének titkai felé vándorol. A nemzet ereje, a nemzet hatalma, a nemzet dicsősége lélekzik a bölcsőkben, szólal meg a gyermekszobák vidám zajában és dobog fel a gyermekek sziveben. A gyermekvilágon kell a nemzet szemének pihennie, mert a maga jövőjének a képét szemléli benne.

Jusson eszetekbe a krisztusi mondás: Bocsássatok hozzám a kisdedeket, mert övék a mennyeknek országa.

A Nemzet pedig, Krisztus szavával ezt mondja: Jertek velem a kisdedekhez, mert ők az én Menyországom.

És nem a boldog gyermekről van szó, amikor én a Ti szivetek ajtaján zörgetek. Nem a gazdag vagy jómódu emberek gyermekeiről, akikért a szülék képesek midarra az áldozatra, amely szeretetüknek megfelel; nem is az ép és egészséges gyermekekhez hivlak ezuttal benneteket, akiknek vidám zaja, csengő nevetése a világ legdicsőbb és legédesebb muzsikája; — hanem viszlek benneteket a szegénység és a betegség tanyáira, ahol ez a leglelketlenebb zsarnokpár a gyermekvilágot fojtogatja. Letörli nedves kezével arca szép szinét; ujjával megérintven szemét, elveszi ragyogását; irtóztató szájával elfujja örökre kicsi ajakáról a mosolyt.

Akinek a szive e gondolatokra össze nem facsarodik, aki még nem látott boldogtalan szülőt, ki beteg gyermekén nem csak segiteni nem, de nem tud szenvedésein enyhiteni is;

aki nem látott kisded koporsót, amelyet szegénységgel szövetkezett betegség ácsolt; aki nem látott tehetetlenül vergődő anyai szivet megszakadni, nem látott gondban kimerült atyát bomlott elmével vagy megrontott erkölcscsel; aki a szenvedések szenvédését, a kinok kinját, a gyötrelmek gyötrelmét, a nyomorban pusztuló gyermeksereget nem látta: az ám zárja el beszédem elül a szivét. De aki Krisztus örökét, a gyermeket szereti, a maga gyermeke boldogságáért abban hálás, hogy italt, ételt és orvosságot kiván nyujtani az elhagyottak és elesettek ártatlan gyermekeinek; aki be akar menni a boldog sziv, a nyugodt elme és a békés lelkiismeret földi paradicsomába; aki szereti gyermekét, istenét és az álmát, melyben testi és lelki ereje megujul: az jöjjön, az tárja ki szive kapuját szózatom előtt és áldozzon az oltáron, melyet papokként nemzetünk legszebb, legdicsőbb, legnemesebb asszonyai és legtiszteletreméltóbb, legfönkeltebb, érzésben, gondolatban és cselekedetben legerényesebb férfiai vesznek körül.

Az áldozati tüz meg van gyujtva, a láng ég, füstje égnek száll: hozza el ki-ki azt a hasáb fát, amelytől a legtisztább, legideálisabb oltár tüze messze világitó máglyatüzzé lesz; abban égjen el ezrek nyomora, százezrek nyomora, milliók elhagyatottsága.

És a Nemzet szeretete gyermekei iránt, hite önmagában és reménye jövőjében szálljon égre a füsttel, mely az Istennek kedves áldozati oszlopként emelkedik a magasba.

A budai hegyforrásokból fakadó természetes **Ferencz József**-keserűviz már kis adagokban használva is nehézség nélkül, biztosan, hashajtólag hat. A Ferencz József-viz ellentétben a legtöbb vásári módon feldicsért, külsőleg nagyon tetszetős, de sokszorosan tulfizetett hashajtó készitményekkel, sem a belek nyákhártyáját nem izgatja, sem roszullétet, hányást, kólikát, vese- vagy idegizgalmat nem okoz.

Helyi hirek.

Reményi Ferenc őrnagyot, a helybeli honvédzászlóalj közkedvelt parancsnokát a nagyszebeni 23. gyalogezredhez helyezték át. A nagyközönségnek váratlanul jött ez a meglepő hir s őszinte sajnálatot keltett a társadalom minden körében. Nagy előzékenysége, a polgársággal való szives összeköttetése, a társadalomban elfoglalt poziciója s zenei tehetségének, virtuóz zongorajátékának ragyogtatása a legrokonszenvesebb érzelmeket ébresztette a közönség minden körében s igy nemcsak a zászlóaljnak és a honvédtisztikarnak van oka kiváló szivjóságu és emberséges parancsnokának távozását sajnálni, hanem a város közönségének és társadalmának egy rendkivüli szimpatikus s érdemes tagjának elvesztését.

A kőszegi honvéd zászlóaj uj parancsnoka Thyll Sándor őrnagy lett, kit a honvédelmi miniszter IV. ügyosztályától neveztek ki Reményi Ferenc őrnagy utódjául. Egy nagyon kedves régi ismerősünket s városunknak igaz jóakaróját üdvözölhetjük benne, ki huzamosabb időn át mint főhadnagy és százados ugyanezen zászlóaljnál tett szolgálatot s kinek a legkellemesebb emlékét őrizte meg városunk közönsége. Tulajdonképen ugy tekintjük őt, mint a ki „hazajön" s ujra elfoglalja helyét Kőszeg város társadalmában is, melynek mindig köztisztelt tagja volt.

Katonai szemle. Czeiszberger János ezredes, a soproni 18. honvéd gyalogezred parancsnoka e héten Kőszegen időzött, az itteni zászlóalj megvizsgálása céljából.

A kőszegi kereskedelmi kör szerdán tartotta első felolvasó-estélyét a kör helyiségében. Szép számmal jelentek meg a kereskedők, igen sokan a kereskedelmi fiatalság köréből és vendégek is voltak. Dr Szovják Hugó az alkalomnak igen megfelelő, értelmes formában a kereskedelmi könyveknek biróság előtti bizonyitó erejéről tartott felolvasási, felölelve mindazt, ami a kereskedőkre nézve fontossággal bir. A nagy érdeklődéssel meghallgatott tanulságos felolvasást a jelenvoltak lelkes éljenzéssel tüntették ki, Freyberger Sándor elnök pedig a körnek hálás köszönetét tolmácsolta, egyuttal pedig bejelentette, hogy a legközelebbi felolvasást Dr Kopfstein Lipót ügyvéd tartja három hét mulva. Mint vén, javithatatlan, de mindenkor jóakaratu kritikusok van azonban e felolvasások rendezéséhez néhány megjegyzésünk. Felolvasás előtt és alatt nem volna szabad dohányozni, borozgatni, billiárdozni, a pikoló ide-oda küldésével az ajtót folyton nyikorgatni, mert, — no mert másutt sem igy csinálják. Hogy miért nem, azt nem kell bővebben magyarázni? Azt sem helyeseljük, hogy jövő felolvasásnak német nyelvüt hirdettek. Megérti azt magyarul mindenki. Kitetszett ez abból is, hogy csak egyetlen egy helyeslője „pusztidot" mellette.

Bizottsági értekezletek. A városi tanács e héten bizottsági értekezleteket tartott, néhány fontosabb városi ügy előkészitése érdekében. Az evangelikus felsőbb leányiskola ügyében a polgármester a bizottság tanácskozása alapján folytatja az előmunkálatokat, a villamos művek városi üzembe vétele tárgyában pedig ujból megállapitotta azon irányt, melyet a cég részéről küldendő megbizottal való tárgyalásnál kövessen. Ez érdemben az ellentétek oly élesek, hogy aligha fognak eredményre vezetni. A cég nemcsak megváltási összeghez ragaszkodik, hanem 10 évre elsőbbséget igényel minden előforduló szükséglet beszerzésénél, más céggel való egyenlő árak esetén. De a bizottság több tagja különben is idegenkedik az üzem átvételétől, mert nem látnak benne oly előnyöket, melyekért ezt a nem könnyü üzemet városi kezelésbe átvenni megkockáztatni érdemes lenne, mivel attól tartanak, hogy az elérhető nem nagy differenciát felemésztik majdan a város irányában támasztott oly kedvezmények, melyek elől a bérlő kitérhet, de a város aligha.

A templom előtti tér, magától értetődik, nem maradhat meg jelenlegi állapotában. A város vezető köreit most az foglalkoztatja, miképen lehetne megfelelő megoldást találni. Annyifelé elágaznak a nézetek, hogy a polgármester már pályadij kitüzésével is foglalkozik. Mi nem reflektálunk ilyenre, hanem amint eddig is köteles éberséggel és érdeklődéssel kisértük a város utburkolati ügyét, ugy ehhez a kérdéshez is hozzászólunk. A templom előtti teret ugyanazon nivóra kell szabályozni, mint a főteret. Ez szükségessé teszi majdan a templomhoz való lépcsőzetet két-három fokkal szaporitani. A viz lefolyását földalatti vezetékkel kell létesiteni, s ennek folytán a Flóriántérről lebukó viztömeget a Győry János utca torkolatánál két részre kell elvezetni. A térség burkolata természetesen csak aszfaltozott lehet. Akik e kiadást sokalják, e területet parkká akarják átalakitani. Ez nem felel meg a közérdeknek. Az a térség is csak maradjon meg térnek. Nemcsak mert a templom előtt van, hanem mert heti és országos vásárokra, meg egyáltalában a forgalom lebonyolitására kell. Kivánatos azonban a Szentháromság szobornak átalakitása. Ezzel együtt megoldható a parkirozás kérdése is, anélkül, hogy bármi tekintetben egyébb érdeket sértene. Ugy gondoljuk, hogy a szobor kikövezett magas talapazata és azt körülvevő kores akácfák eltávolitandók, mert ezzel jobban érvényesül az egyuttal renoválandó régi emlék, melyet 4—5 méteres virágágyas, pázsitos parkgyürü venne körül s hogy ez teljes szépségben fentartható legyen, a meglevő kibővitett rácsozattal kell bekeriteni. Akikkel erről beszélni volt alkalmunk, nagyon helyeslik e tervet és elismerik, hogy ez nemcsak praktikus, de nem is nagyon költséges megoldás, mely a város fő- és templom előtti terét nagyon emelné. Természetes, hogy a beálló helyzetnek megfelelően kell akkor a Flórián-tér felé vezető utat is szabályozni. Ime foglalkozzanak e kérdéssel mások is. De minél hamarább, mert igen kivánatos lenne még e század folyamán megvalósitani.

Párisi minta. Hölgyeink különös előszeretettel a párisi divatot követik. Ugy látjuk, hogy a városok háztartása is ezt a divatot utánozza. A párisi városháza födisztermét csak akkor használják, ha kiváló ünnepélyt rendeznek, vagy amint demokrata köztársasági országhoz illik, ha fejedelmi vendéget fogadnak. Mult héten a szerb királyt is igy fogadták. Ilyen esetekben a teremnek egy virágágyas részét óriási faállványokkal egy baldachinos emelvénynyé alakitják át. Aki ezt a diszitő munkát végzi, ezért minden egyes alkalomra 12.000 frankot kap. Eddig már 150-szer volt rá szükség. Fizettek tehát már egy millió 800.000 frankot. Annak a favázas diszitő berendezésnek egész értéke pedig 60.000 frank. — Még ne tessék nevetni. Ez a gazdálkodás azért folyik igy, mert a párisi városatyák takarékossági bizottsága a 60.000 kor. beruházását évről-évre törli a költségvetésből. — Most már nevethetnek, de ne merjenek valami hasonlatot ebben látni!

Az első jogi szigorlatot kitüntetéssel tette le Ebeling-Nagy Miklós joghallgató, a kolozsvári egyetemen.

Meghalt Krammer Nándor városunknak majd két éven át volt számvevője, kit a város, midőn mint szombathelyi pénzügyi tanácsos nyugalomba vonult, megbizott ennek az állásnak ideiglenes betöltésére, azon célból, hogy a városi háztartás és pénzügyek szétkuszált kezelését egységes, áttekinthető és könnyen ellenőrizhető alapra helyezze. Ez sikerült is neki és Kőszeg városa ittartózkodása idején, de azon tul is a legnagyobb bizalommal és rokonszenvvel volt a nagytapasztalatu öreg ur iránt, ki magas kora dacára csodás munkaerővel birt. Budapesten halt meg, hol rokonainál töltötte élete utolsó éveit, halálának hire itt is mély részvétet keltett.

Házasság. Oszterman Sándor 83. gyalogezredbeli őrmester tegnap kötött házasságot Pintér István helybeli háztulajdonos leányával, Magdolnával.

Drágasági pótlékot javasol a városi tanács a város alkalmazottainak megszavazni, mivel a kilátásba helyezett állami segély mostig sem jött és a kisebb javadalmazásu alkalmazottak már régen rászorultak erre a kis segélyre. A rendőrök, erdőőrök, kocsisok, szolgák stb. részére egyenkint 100 koronát, összesen mintegy 2200 kor., mely összeg azonban az állami segélyből fog fedezetet nyerni.

Wirtshaus. Perl uram letelepedett a Vidt-féle házba rituális korcsmárosnak, de ugy látszik, hogy ő csak Jeruzsálemből és Németországból vár vendégeket. A cimtábláján zsidó és német felirat van, de a magyar hiányzik. Mikor erre hetekkel ezelőtt figyelmezték, azt mondta: jóvá teszi a hibát. Talán azért késik vele, mert ugyis nemsokára lekerül az egész cégtábla.

Csöbörből-vödörbe. Ha van kérem olyan polgártársunk, aki közutaink állapotával meg van elégedve, kérem legyen szives bennünket meglátogatni, mert nagyon szeretnénk ilyet megismerni, szemtől szembe látni azt a nagy csodát. Szekereink, igaz, a két hid közötti aszfaltos uton most már könnyen közlekedhetnek; tengelyig sárban nem rekednek. De hogyan néz ki az egész város két napi esőzés után? És különösen az annyiszor a polgármesternek figyelmébe ajánlott körut? Nemrégiben azért kellett panaszkodni, mert járhatatlan, rendezetlen és életveszélyes volt. Azóta leszelték a hullámos földrészeket, de csak az Adler-háztól a Róth-házig, elvitték a jó köveeses, szilárd felső réteget, otthagyták a kiásott agyagréteget, ellőtte egy két méteres mélyebb utsávval és két napi esőzés után itt olyan sártenger keletkezett, ami lyenre a legöregebb Schaar sem emlékezik. De nemcsak mindvégig puha sárréteg szegélyzi az aszfaltjárdát, a mélyebben leásott kocsiut melletti réteg a Gyöngyössel vetekedő folyóvá alakult át és a járókelők magas- és távolugrásban akkora gyakorlatra tesznek szert, hogy az ebbeli világrekordokat itt fogják elérni. A Popper és Schäffer-házak közötti járda melletti földsáv pedig ugy fekszik ott, mintha soha onnét el nem kivánkoznék. A sarat ráhordják a kocsi- és gyalogjáró-utra s ugy néz ki a város, hogy restelkedni van okunk. Hát ilyen állapotot teremtettünk több százezernyi kiadás után? Hát csakugyan nem lehetett ezt másképp elrendezni? Hiszen ugy fest a város, mint egy lerongyolt koldusruhára varrt bársonyszalag. Hiába diszeleg ott az a sima bársonyos sáv, mégis csak rongyos koldusruha az egész. Megjegyezzük, hogy a helyzet akkor sem lenne jobb, ha a hátralékos aszfaltburkolatok már elkészültek volna, mert a baj főleg ott van, hogy a város is elmulasztotta a kedvező őszi időjárás alatt a nem aszfalttal burkolt utrészeket teljesen rendbe hozni. Olvasóink jól emlékezhetnek rá, hétrel-hétre sürgetjük ezt hónapok óta s abban amit az utolsó hetekben csináltak, igazán nincs köszönet. Kidobott pénz minden krajcár. Mint mindenben, mikor csak félmunkát végeznek. Mi az utépitések elhatározásával nem javult, hanem tökéletes állapotot reméltünk. Amit tapasztalunk, nem más, mint a régi kiadásu Kőszeg aszfaltgarnirunggal.

Egy alapos tévedés buggyant ki az e heti városházi bizottsági tárgyalások alkalmával. A kisgazdák lelkes szószólója hozzájárult a tervbe vett ujabb terhekhez, de arra figyelmeztetett, hogy ha a kisgazdák hozzájárulnak a nem az ő érdekeiket előmozditó létesitményekhez, akkor „más szél áradjon ki a városházáról", olyan, mely a kisgazdák érdekeit nem gátolja. Rögtön megértették, hogy honnan fuj a szél: a sertéscsorda elleni felebbezés a nagy bibi. Mindjárt feleltek is rája. A kisgazdák érdekképviselői unosuntalan a legméltányosabb határozatokat megfelebbezik s ha ezt teszik, természetesnek tartják, de ha a képviselőtestület szerinte „nem kisgazda" tehát „vagyonos-osztálya" a város általános közérdeke miatt megfelebbez egy neki sérelmes határozatot, akkor „veszélyben a haza!" — Az alapos tévedés azonban másban rejlik. Nem akarják elismerni, hogy minden létesitménye a városnak elsősorban a kisgazdák érdekeit szolgálja, csekélyebb mértékben a vagyonos osztályt, ellenben legsulyosabban terheli a középosztályt, de különösen az összes hivatalnokokét. A kisgazda veszi ki mindenből a legnagyobb részt. Munkájával avagy nyers termékeivel kisajtolja a többi osztályoktól minden termelésének 3, 5, 10 és még többszörös értékét s ennek dacára is minden elképzelhető államsegélyben a kisgazda részesül. A fix fizetésből élők alig győzik a legszükségesebb élelmet megszerezni. Hus, zsir, tojás, vaj, tej, gyümölcs, főzelék vagy bármi, csak rémséges árakért szerezhető s ennek folytán a kisiparos, a cseléd, a napszámos is fokozza a követelését. Kinek kell ezt megfizetni? A vagyonos osztálynak, mely birja és a középosztálynak, mely már fülig eladosodott, vagy nélkülözni kénytelen. Igaz, a kisgazdák, nevezetesen a városi kisgazdák jómódját még sem észleljük és csak a szorgalmasan dolgozó, józanul élő része szerez vagyont. Miért? Mert legtöbbje keresettöbbletét könnyelmüen eltékozolja: pálinkára, busensankra. Tessék kiszámitani, hogy a laktanyára forditott 400.000 koronából mennyi jutott a munkásoknak és kisgazdáknak és mennyi a „vagyonos osztálynak". Tessék kiszámitani, hogy a katonaság mint jelentékeny fogyasztó tényező, mennyit juttat a kisgazdának s mennyit a „vagyonos osztálynak?" Tisztviselőkről, nyugdijasokról ne is beszéljünk. Azok napról-napra drágább viszonyok mellett élnek, mit? élnek? tengődnek, nyomorognak, aránylag többel járulnak a közteherhez s egymagában társadalmi, kulturális és humanisztikus célokra kipumpolt kötelezettségekre többet áldoznak, mint a kisgazda adót fizet. Nos és mit vétettek ez osztályok a kisgazdáknak? Azt akarják, hogy ne a Stúr-háznál, hanem a honvédlaktanyánál kanyarodjon ki a mindenféle csorda. Ugy-e borzasztó? Ilyet kivánni egy városban, mely villamos, aszfaltozott, 16 vonatot közlekedtet és idegenforgalmat, kulturvárost akar! Tiz utcát mellőznek a kihajtásnál, az nem baj, de a Király-út középső része az egy nebántsvirág — 3—4 kiváltságos u. n. kisgazda miatt. Hát hol van itt a sérelem?

Kőszegi bioskop mozgófénykép vállalat hirdeti előadásait a Mulató nagytermében, mely esténkint két előadást, vasárnap még ennél is többet tart változatos müsorral, 50, 30 és 20 fillér belépti dij mellett.

Az Elite kávéház e héten gazdát cserélt. Megvette Strasser Bertalan, eddig kisszebeni kávés, aki nagyobbszabásu átalakitással még sokkal szebbé és kényelmesebbé akarja tenni ezt a különben is igen diszes kávéházi helyiséget, melyről a tavasszal itt járt őrnagy, ki főhadnagy korában itt volt állomá-

son. azt jegyezte meg, hogy „egyetlen vivmánya Kőszegnek, mióta nem láttam". Sajátságos, a nagyközönség még sem pártolja. Pedig nagy hátrány rejlik abban, ha egy városban az ilyen vállalkozás sikerrel nem jár. Hosszu időn át senkisem mer vállalkozni. Az ilyen város csak nagyon lassan halad előre s ezt megérzi az ipar és kereskedelem.

Felolvasás a főgimnáziumban Vasárnap, december 3-án délután 5-kor felolvasás lesz a főgimnázium disztermében. A felolvasás tárgya: A Rajna folyó és vidéke. A felolvasást vetitett képek kisérik. Belépő dij 20 fillér. A felolvasás folytatása december 8-án, pénteken délután 5-kor lesz.

Nagy népcsődület volt pénteken a főtéren. Óriási közönség állta körül a Popper ház előtti széles teret és az általános meglepetés oly moraja zugott végig a városon, hogy a gyülekező közönség sürü tömege a Kirchknopf és Róth házak közötti Adriától a Schäffer házig terjedő Kárpátokig megakasztotta az ismert nagyarányu közlekedést. — Aczél r. biztos medvecukorfényü guzikenőcsös valódi II. Vilmos bajusszal és hátborsódzó villogó tekintettel fürkészte ki ennek az okát és nyomban ki is deritette: ismét aszfaltoztak.

Életveszélyes baleset történt kedden este vasutunkon. A ½6 órakor Szombathelyről érkező vonaton az egyik harmadik kocsiosztály utasai még a vonat megállása ellőtt kiléptek a kocsi előterére. Legeiől állott Gregorits Julia 24 éves horvátzsidányi hajadon, ki a szombathelyi kórházban fekvő rokona látogatásáról jött s mert csomagokat tartott a kezében, a korlátba sem kapaszkodott. Egy előretortető utas félretolta és észre sem vették, hogy a vonatról leesett. Csak mikor már az utasok mind eltávoztak s a Szombathelyre induló vonatot elinditani készültek, ennek kalauza segélykiáltásokat hallott s észrevette, hogy kb. 60—70 méternyire a beérkezett vonattól egy női alak felkelni próbálkozik, mire indulás előtt a forgalmi tisztet figyelmeztette. Ennek intézkedésére az egyik pályaőr és a figyelmessé lett vasuti rendőr felemelték a leányt a vértócsából s bevitték a váróterembe, hol mindkét lábának sulyos megsebesülését vették észre. Telefonértesitésre nyomban megjelent a rendőrkapitány és Lauringer János dr. vasuti orvos, majd Havas Gyula dr. kórorvos és a szerencsétlenül járt leányt az első segélyben részesitvén, kocsin beszállitották a kórházba, mig a rendőrhatóság a tényálladék felvétele után a kir. járásbiróságot értesitette, mely az életveszélyesen sebesült leányt még az este kihallgatta. Másnap az orvosok a teljesen szétroncsolt bal lábfejet bokán felül levágták, a jobb lábának kisebb sérülése uj kötést kapott. Időközben a rendőrség kinyomozta az azon kocsiban volt utasokat, s ezek vallomása szerint egy hosszuszegi fegyvergyakorlatról hazajött tartalékos, állitólag Schlaffer Ferenc volt az, aki a leányt a kiszállásnál félre, illetve lelökte. Szerdán délután az államvasut üzletvezetősége tartotta meg a helyszini vizsgálatot, mely alkalommal ugyanazon vonatgarnitura állott a pályaudvaron. Az eset valószinüleg ugy történt, hogy a bejáró, még mozgó vonatról leesett leány az esés utáni felkelés közben testével nem ki, hanem befelé fordult s igy kerültek lábai a sinre, melyeken a még hátralevő két kocsi átgázolt. Nagy embertelenségre mutat azon körülmény, hogy a leesett leány után egyik utas sem érdeklődött s a kocsiban volt falubeli nagynénje is még csak a váróteremben kérdezősködött utána. Mintha leesését észre sem vették volna.

Két stájer cigányasszony járta be csütörtökön a várost és számtalan helyen ötkoronással pénzváltást kisérlett meg, ugyis, hogy apró dolgot bevásároltak. A váltásnál azután oly csellel éltek, hogy a visszaadott összeg mindig kevesebb lett, mire az ő kezükbe került és a hiányt, rendesen 1—2 koronát, pótoltatták. Egyik helybeli füszerkereskedő végre feljelentette őket és a rendőrségnek sikerült a megugrott asszonyokat a Klausen erdő előtt utólérni. A rendőrség a furfangos cigányokat átadta a kir. járásbiróságnak.

Postai közlemény. A m. kir. posta-távirda és távbeszelőhivatalokhoz növendékek vétetnek fel. Pályázhatnak azon magyar honos ifjak, kik a magyar nyelvet (a horvát szlavonországi illetőségűek a horvát nyelvet) szóban és irásban birják; továbbá a középiskola IV., vagy ezzel egyenrangu más iskola megfelelő osztályát hazai tanintézetben sikerrel végezték, 14 évesnél nem fiatalabbak és 16 évesnél nem idősebbek. Születési, iskolai, erkölcsi, orvosi bizonyitványnyal felszerelt kérvények az illetékes posta- és távirda igazgatósághoz cimezve, f. évi december hó 31-ig, azon posta- és távirdahivatalnál adandók be, melynél folyamodó alkalmaztatni óhajt. A folyamodványra a szülők, illetve árváknál a gyám beleegyező nyilatkozata is reávezetendő. Bővebb felvilágositást a postahivatalok adnak.

Budapester Presse cimen német nyelvü uj politikai és közgazdasági napilapot indit Vészi József december 20-án. Az uj lap programmja hazánk politikai, gazdasági és szellemi kulturérdekeinek hathatós felkarolása és harcos képviselése a politikai partok érdekharcai fölé emelkedő tárgyilagosság szellemében. Különös sulyt vet az uj lap a közgazdasági élet minden ágazatára és e célból önálló mellékletben fogja naponta tárgyalni a magyar pénzvilág, kereskedelem, ipar és mezőgazdaság kérdéseit. Magyarország igazait a külfölddel szemben s a nyugati kultura eszméit épp oly bátor elszántsággal fogja képviselni, mint amily szivósan fog küzdeni a nyugati kultur eszmeknek hazánkban való terjeszkedéséért. A „Budapester Presse" első száma december 20-án fog megjelenni.

Tiz arany pályadijat tüzött ki a „Háztartás", a Magyar Asszonyok Közlönyének szerkesztősége a legjobb ételrecept bekuldőjének. Az első dij öt arany, második dij három arany, a harmadik dij két arany. A pályázaton bárki résztvehet, levesek, levesbevalók, mártások, előételek, sült és főtt husok, halak, főzelékek, torták és tészták elkészitési receptjével. A beérkezett recepteket a főzőiskolában bizottsági lag kipróbálják, a megfelelő receptek azután a Háztartás számaiban megjelennek. A pályázat eredményét az 1912. február 20-iki „Háztartás"-ban hirdetik ki. Pályarecipék 1911 február 1-ig a „Háztartás" szerkesztőségének Budapest, VII., Thököly-ut 162. sz. küldendők.

A gyermekszanatórium karácsonya. A gyermekszanatóriumi mozgalom élén mint fővédnök Hohenberg Zsófia hercegnő és mint kormányzó Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter állanak. A most szervezés alatt álló Budapesti Központi Szanatórium javára karácsonyi gyüjtést engedélyezett Khuen-Hederváry Károly gróf belügyminiszter és annak érdekében fordul Rákosi Jenő „A szivekhez" cimű, lapunk más helyén lekozolt szózatában a társadalom nagylelkűségéhez. — A Gyermekszanatóriumi Egyesületnél a tagok kötelezettségei a következők: a rendes tag 3 évre 5 kor tagdijat fizet; pártoló tag, ki egyszersmindenkorra legalább 100 koronat ad, az alapitó tag legalább 1000 korona alapitványt tesz és ezt legfeljebb öt év alatt befizeti; ágyalapitó az, aki 10.000 (tizezer) korona alapitványt tesz. Az ágyalapitó jogositva van aban a szanatóriumban, melynél ágyalapitványat tette, egy ágyat évenkint dijtalanul az általa ajánlott beteg számára igénybe venni. Az alapitványok közvetlenül Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter cimére, Budapest, Vas-utca 10 intézhetők. Bejelentő-iveket a központi iroda Budapest, Dohány-utca 30. küld. Adományokat lapunk is elfogad.

Vidéki hirek.

A szombathelyi egyházmegye uj püspöke. Mikes János gróf hétfőn tette le Bécsben a király kezébe a törvényben előirt püspöki esküt. Mikes János Hosszu Vazullal, a szamosujvári püspökkel együtt jelent meg esküttételre a bécsi Hofburgban a király előtt. Az ünnepies esküttételnél Zichy János gróf kultuszminiszter volt jelen, az eskümintát Révy Ferenc dr olvasta. Esküttétel után a király magánkihalgatásson fogadta az uj szombathelyi püspököt.

Az uj püspök üdvözlése. A szombathely egyházmegyei káptalan és papságának 14 tagu küldöttsége csütörtökön Budapesten tisztelgett Mikes János gróf ujonnan kinevezett megyés püspöknél, Horváth István prépost és káptalani helynök vezetésével. Tisztelgés után a Bristol szállóban ebédre vendégül látta a küldöttséget.

Uj szolgabiró lett Takách Elemér dr a hétfői megyei közgyülésen. Krenner István dr kőszegi tb. szolgabiró volt második helyre jelölve, de mert szavazás előtt visszalépett, Takách egyhangulag lett megválasztva.

A Kulturegyesület Kárpáti Kelemen muzeumi igazgatónak székesfehérvári tankerületi főigazgatóvá történt kinevezése folytán uj muzeumi igazgatónak Miske Kálmán bárót választotta meg, ki kezdettől fogva tevékenyen részt vett a muzeumi ügyek intézésében.

Nagybeteg a lékai esperes. Heisz Mátyás lékai esp. sulyosabb természetü vakbélgyuladásában örvendetes javulás állott be. Mindazonáltal a teljes gyógyulást csak is műtéttel lehet biztositani. Ez okból egy-két heti gondos orvosi ápolás után egyik bécsi kórházban fogja magát felvétetni.

Utóállitás lesz december 5-én Szombathelyen az elmaradt hadkötelesek megvizsgálására.

Városfejlesztésről pénteken Szombathelyen Ehen Gyula volt polgármester érdekes előadást tartott az ottani főgimnázium disztermében, mely főleg Szombathelyre vonatkozó irányitó eszméket tárgyalt.

A szombathelyi uj nagyszálló kérdése a hétfői törvényhatósági ülésen nagy izgalmas vitára adott alkalmat. Ernuszt József és Pick Vilmos mellette, Szabó László és Weöres István ellene, mert károsnak tartják a nyilvános térnek beépitését s a nyilvános árverésen való eladás után kedvezőbb anyagi eredményt várhatnak. (A beigért vételár 250 kor. ölenkint.) A szavazásnál a szálló mellettiek 12 szavazat többséget értek el.

Sopron város törvényhatósága e heti ülésében eladta Rákóczi-utcai házát 30.000 koronáért a bencés rendnek, mely ott 650.000 kor. költséggel uj főgimnáziumot fog épittetni.

A gázgyár megváltása ujra foglalkoztatja a szombathelyi városi tanácsot. Ha a megváltás és városi üzembevétel nem sikerül, saját villamtelepet akarnak létesiteni.

Vigalmi adót vet ki Szombathely városa az összes nyilvános előadásokra. Az eddigi engedélydijakat kétszeresére emelte fel, a szinház és mozielőadások után pedig a belépőjegyeket adóztatják meg. A számvevőség számitása szerint ebből évi 20.000 korona jövedelmet vár a város. Egymaga a mozielőadásokra esik ebből kb. 6500 korona. A kávéházi mozikat esténkinti 2 és 5 korona erejéig. Az e célból szerkesztett szabályrendeletet e héten tárgyalta a pénzügyi bizottság.

Muraszombaton polgári iskola létesitésére magánosok 20.000 koronát gyüjtöttek. Ehhez most még hozzájárult maga a nagyközség 30.000 kor., a vendvidéki magyar közmüvelődési egyesület 10.000 kor. és egyes polgárok további 1000 koronával. Összesen már közel 60.000 kor. van együtt.

Heti krónika.

A képviselőházban a költségvetés belügyi tárcájánál erős támadásokat intéztek a főváros gazdálkodása ellen, akik pedig védelmére keltek az egekig magasztalták a főváros hatalmas sociális s népjóléti tevékenységét, amelyet a fontos üzemek önkezelése által elér. A miniszterelnök e héten audiencián volt őfelségénél s azóta egy-két heti pihenőre Semmeringen tartózkodik. Politikai körökben azt hiszik, hogy a parlamenti végleges béke a véderőjavaslat némi változásával elérhető lesz s az előkészületek erre folyamatban vannak.

A vezérkari főnök hukása. Conrad vezérkari főnök egy héttel ezelőtt felajánlotta lemondását a királynak, aki azt elfogadta. Az uj vezérkari főnök Schemula altábornagy, hadügyminiszteri osztályfőnök lesz.

Az uj egyetemek. A debreceni és pozsonyi egyetemekről szóló törvényjavaslatot pénteken terjesztette a kultuszminiszter a képviselőház elé.

Az állami tisztviselők családi és drágasági pótlékát a pénzügyminiszter akként tervezi, hogy azt csakis a IX. X. és XI. fizetésbeli nős és családos tisztviselők kapják, 200, 400 és 600 kor. arányokban, az egyéb alkalmazottak pedig a felét, nőtlen tisztviselők pedig csak a fővárosiak. Erre kb. 35 millió korona szükséges és a miniszter kijelentése szerint hosszu időre elintézettnek tekint minden fizetésrendezést.

A budapesti uj népopera-szinház megnyitása december 4-én lesz a „Quo-Vadis" operával. Ez lesz a főváros legnagyobb és legolcsóbb szinháza. A jegyeket már több előadásra előre lefoglalták.

Az olasz-török háboru változatos szerencsével és eredménnyel folyik. Az olasz hajóhad a Dardanellák előtt van, de nem szándékozik a nagyhatalmak ellenzése folytán azok ellen komoly támadást intézni. Törökország békülni hajlandó, ha Olaszország Tripolisz felett fenhatóságát elismeri.

A száj- és körömfájás gyógyitása. A porosz hatósági állatorvosok berlini gyülésén nagy feltünést keltett az előadónak az a bejelentése, hogy a vendégként meghivott Siegel dr berlini bakteriológusnak évek fáradságos munkájával sikerül a száj- és körömfájás okozóját felfedezni s ezzel megtalálta a gyógyitás módját. Felismert egy mikroorganizmust, amelyet elnevezett Cytorrhyctes-nek s bebizonyitotta erről, hogy ez a csirája ennek a pusztitó állatvésznek. Alapos vizsgálatnak vette alá ezt a coccust és a Koch-féle törvény alapján kimutatta azt a beteg állat vérében, ugyszintén a foghus jellemző hólyagaiban, aztán tiszta kulturát tenyésztett és beoltotta egészséges állatokba. Ez volt a próba. Az oltás következtében kiváltotta a száj- és körömfájást, aztán kisérletezett olyan irányban is, hogy a mesterségesen tenyésztett kultura immunizál a természetes megbetegedés ellen.

A tudóvész öröklése. A tuberkolózis öröklésére még mindig nem tud bizonyosat mondani az orvosi tudomány. Sok tudós lehetetlennek mondja a tuberkulózis-bacillus közvetlen átvitelét anyáról a gyermekekre, mert még sohasem sikerült sem állatoknál, sem embereknél, hogy az ujszülött gyermek, vagy még meg sem született embrió vérében ilyen bacillust lehessen találni. Ezzel szemben Landouzy, a párisi orvosi fakultás ezidei dékánja már harmine évvel ezelőtt azt állitotta, hogy a tuberkulózis közvetlenül is örökölhető. Ezóta folyton kutatott és kisérletezett és most beszámoit az eredményekről. Felvilágositásait rendkivül fontosnak kell tekinteni. Harmine éve folyton kisérletezett tengeri malacokkal, nyulakkal és kutyákkal. Ha az anyaállat tuberkulotikus volt, akkor a kölykök vérében nem lehetett a bacillust felfedezni, de ha a fiatalokat egy darabig élve hagyták és azután ölték meg és a vérüket átvitték egy egészséges állatba, akkor ennél az egészséges állatnál nyomban fellépett a tuberkulózis. Bár arra a kérdésre, hogy tüdővészes anyától származott fiatal állatokban mért rejtőzik el a tuberkulózis, még nem lehet felelni, annyi bizonyos, hogy átviteli uton Landouzy be tudta igazolni teóriáját.

Nyilt-tér.

Nyilvános köszönet a m. t. husevő közönségnek.

Mélyen meghatva hálás köszönetet mondunk a m. t. husvevő közönségnek azon nagylelkü és kitüntető figyelemért, amelyben bennünket a „G. A." mult szombati számában részesiteni kegyes volt.

Jóleső érzés az nekünk, mikor azt tapasztaljuk, hogy nem hiába fáradozunk a m. t. husvevők és evők jóvolta érdekében. Van még elismerés, van még igazság, mely a mi egész életünkön át a nagyközönségért megnyilvánuló önzetlenségünket és lelkiismeretességünket méltányolni tudja.

A megnyilatkozó husevő m. t. közönség nagyon helyesen irta meg, hogy mennyi vesződséggel jár egy-egy levágandó olyan állatot beszerezni, mely a törvényes követelményeknek megfeleljen és hogy mennyit vagyunk kénytelenek egy-egy ilyen állatra ráfizetni. De mi azt nem bánjuk. Mindig ráfizetünk, hát már hozzá vagyunk szokva. Életünk minden nyomoruságát elviseljük, csakhogy a m. t. husevő közönséget kielégithessük.

A gazdaközönség is bizonyára velünk érez, midőn hálánkat nyilvánitjuk. Könnyebben fog vele létrejönni minden alku, midőn a husevő közönség ujság-

megnyilatkozása alapján ime megtudja, hogy a közönség tulon-tul megelégedett és bármily árakat is fizetni hajlandó és épenséggel nem fogja befolyásolni az ezáltal beálló marhaállomány megszaporodása.

Midőn most azt látjuk, hogy a tn. t. husevő közönség, amit sohasem mertünk hinni, olyannyira méltányolja a mi állandó áldozatkézségünket, hogy megelégedésének, nem sajnálva a nagy költségeket nyilvánosan, ujságban ad kifejezést és sikra száll a mi igazunkért, ez bennünket arra fog serkenteni hogy a m. t. husevő közönséget a jövőben is épen ugy kiszolgáljuk, mint azt eddig tettük

Nem hallgatunk többet azokra a közönség érdekeit félreismerő agitátorokra, akik azért, mert a marha ára csekély 20%-kal leszállott, azt követelik, hogy mi is ennyivel szállitsuk le a hus árát, — hiszen elég szép tőlünk az, ha beismerjük, hogy ez igy van s hogy késznek nyilatkozunk a husárakat majd akkor leszállitani, ha évek óta tartó veszteségeink megtérülnek, amint azt a m. t. husevőközönség oly bölcsen megirá.

Fogadják ezért ismételten elsőrendü, legjobb minőségu, zulágnélküli, teljes mértékü köszönetünket.

A m. t. husevő közönség gondterhelt husellátói.

U. i. Ez a nyilvános köszönet épen olyan igaz, mint a „G. A."-ben megjelent m. t. husevőknek mészárosokat dicsőitő nyilatkozata.

Mikulásra krampuszokban, csemegékben és cukorkákban nagy választék a legkülönbözőbb árakért kapható

Schaar József
füszer- és csemege-kereskedésében.

Kőszegi Bioskop
(a Mulató nagytermében)
mozgólénykép vállalat.

Műsor:
december 2-tól december 5-ig.

1. **Gaumont hét.** A legutolsó ujdonságok és hirek, képben.
2. **Ave Maria.** Gounodtól. Érdekfeszitő dráma.
3. **Móric és hasonmása.** Bohózat,
4. **Ünnepély a török szultán udvarában** Helyszini felvétel.
5. **Babilon leánya.** Nagy dráma az ókorból.
6. **Müller elrontja a karácsonyi ünnepjét.** Kitünő bohózat, nagy hatás.

December 6. és 7-én.

Tamás bátya kunyhója. Nagy amerikai néger szinjaték, ugyanazon cimü világhirü regény nyomán. E kép bemutatása 1½ óráig tart.

Előadások kezdete: hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön este 7 és ½9 órakor. — Szombaton 6, 7 és ½9 órakor. — Vasár- és ünnepnapon 4, 5, 6, 7, 8, és 9 órakor.

Helyárak: I. hely 50 fillér. II. hely 30 fillér. Katona- és gyermekjegy 20 fillér.

Még csak néhány napig
Huzás már 1911. évi december 14-én.
Ezen XXIX-ik magyar királyi
jótékonycélú államsorsjáték
főnyereménye 200.000 korona készpénzben.
Az összes nyeremények összege 475.000 korona készpénzben.
Egy sorsjegy ára négy korona.

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám- és só hivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohanytőzsdébbn és váltó-üzletben. Játektervet ingyen és bérmentve küld

A magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Védjegy: „Horgony".

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótleka
egy régjónak bizonyult háziszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, osuznál és meghuléseknél.

Figyelmeztetés. Sikany hamisitványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony" védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K —.80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszertárban kapható

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszertára az „Arany oroszlánhoz", Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Köhögés, rekedtség és burut ellen nincs jobb
a **Réthy**-féle pemetefű **czukorkáknál**

Vásárlásnál azonban **vigyázzunk** és határozottan **Réthy-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabkáján rajta van a **„Réthy"** név.
1 doboz ára 60 fillér. :: **Mindenütt kapható.**

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

STOCK-
COGNAC
MEDICINAL
hivatalos ólomzárral ellátott palackokban mindenütt kapható

CAMIS és STOCK
gőzüzemü gyárából
BARCOLA.

Bécsujhelyen (Wienerneustadt)
f. évi december 6-án
nagy lóvásár
tartatik meg.

A marhavásár a még mindig járványos száj- és körömfájás miatt elmarad.

Minden szerdán és szombaton **levágott marhavásár** lesz megtartva, melyen elsőrangu Wiedner-féle sertés-, borju- és vadhus nagy mennyiségben kerülnek eladásra.

Kizárólag ☛ **női** ☚ **cipők**
különlegességi raktára
MARSCHALL, Budapest,
Bécsi-utca 2. sz. Fővárosi szinházak szállitója. Árjegyzék ingyen.

BUTOROK

Hálók, ebédlők, uriszobák, szalonok, teljes szálloda, kávéház, vendéglő és kastélyberendezések, vas- és rézbutorok, szőnyegek, fuggönyök, csillárok és zongorák :: :: :: :: :: szállittatnak bárhova :: :: :: ::

készpénzért, vagy rendkivül előnyös fizetési feltételekkel.

Diszes nagy bútoralbum 1 korona. Teljes berendezésnél :: utazó mintakkal dijmentesen küldetik bárhova. ::

Modern lakberendezési vállalat
BUDAPEST, IV., GERLÓCZY-UTCA 7. SZ.
(Központi városháza mellett).

III

Egy okos fej
minden alkalommal

elsajátitja azon vivmányokat, melyekkel a tápszerkémia a háziasszonyt megajándékozta.

Dr. Oetker sütőporu à 12 f. élesztő pótlásául szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat valamint mindennemü süteményeket és tésztákat lazabbakká, nagyobbakká, jobb izüvé és könnyebben emészthetővé tesz

Dr. Oetker pudingporu à 12 f tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerü és olcsó eledelt nyujt

Dr. Oetker vanilincukru à 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és créme vanilizálására szolgál és teljesen pótolja a drága vanilia-csövet Egy csomag tartalma 2—3 jó vanilia-csőnek felel meg.

Kimerítő használati utasitás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben és drogériában. Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Kapható Kőszegen: **Gombás Bálint, Maitz József, Schaar József, Unger József és Wentzl Edénel.**

Bányafa

Jegenye-, luc- vagy erdei fenyő, középvastagság 15—24 cm, hosszusága 8 m-ig, továbbá

Gyertyánfa

1 méter hosszu, vastagsága 25 cm-től felfelé, nagyobb menyiségben **megvételre kerestetik.**

Ajánlatok waggononkint a rakodóállomástól:

Holzgroßhandlung S. M. Rübner
Wien, II/2., Kaiser Josefstraße intézendők.
Levelezés német nyelven kéretik.

Tokaji szamorodni
1906 évi, 5 liter 10 kor.
Tokaji asszúbor
édes, 5 félliteres üveg 12 kor.
Bérmentve **Grittner Lajosnál, Tokajban.**

☛ Szőlőtelepitők ☚

becses figyelmüket felhivom saját érdekükben, hogy **terjedelmes telepeimen** a legjobb érmelléki bor és csemege, legkiválóbb faju szőlőoltványok, amerikai és európai sima és gyökeres **a világhirü** gyökeres és sima **Delaware** vesszők a legolcsóbb árban, a legdúsabb választékban szavatosság mellett, fajtisztán bocsáttatnak eladásra, őszre és tavaszra való szükségletüket még most előjegyeztetni sziveskedjenek, mindezekről képes árjegyzéket, amely sok hasznos tudnivalót tartalmaz, ingyen és bérmentve küldöm meg. Cimem:

Kágyi Szabó István érmelléki szőlőbirtokos és oltványteleptulajdonos **Bihardiószeg.**

Magyar 4%-os korona-járadék tulajdonosok figyelmébe!

A magyar 4%-os korona-járadék f. é. december hó 1-én esedékes szelvényeit költségmentesen, minden levonás nélkül már e hó 20-tól kezdve beváltjuk.

Szombathelyi Takarékpénztár R. T. kőszegi fiókja.

Csak a **minőség** révén lett. **világhirü** a valódi

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A hygienikus Palmakaucsuk AGYBETET minősége elsőrangu.

Nyomatott Rónai Frigyes könyvnyomdájában Kőszegen.